

בתוקף מתאריך: 1.8.01

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 4.6.08

מס' הפקודה: 04.37.00

תלונות אסירים

1. א. אסיר רשאי להגיש עתירה לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו **כללי**
נמצא בית הסוהר שבו הוא מוחזק, בכל עניין הנוגע למאסרו/למעצרו
כמפורט בפקני"צ 04.31.00.
ב. בנוסף, רשאי אסיר להפנות תלונתו לכל אחד מאלה:
(1) למפקד בית הסוהר ולנציב.
(2) למשטרת ישראל/יאח"ס.
(3) למבקר המשרד לבטחון פנים.
(4) לנציב תלונות הציבור במשרד מבקר המדינה.
(5) למבקר רשמי כמפורט בפקני"צ 03.04.00.
2. א. פירוט אופן הגשת תלונת אסיר למפקד ביס"ר, לנציב, למבקר המשרד **מטרה**
ולנציב תלונות הציבור.
ב. הסדרת דרכי עבודת הקת"א (כהגדרתו בסעיף 5א'1 להלן) מול
גורמי השב"ס.
3. א. לכל אסיר הזכות להגיש תלונה למפקד בית הסוהר בכל הנוגע לתנאי **הגשת תלונה למפקד**
ולסדרי אחזקתו במאסר/במעצר.
ב. תלונת אסיר תוגש בכתב בציון שמו המלא ובחתימתו ותועבר ללא
דיחוי, באמצעות מנהל האגף או מפקד המשמרת למפקד בית הסוהר.
למרות האמור לעיל, תלונת אסיר יכולה להמסר גם בעל פה בעת ראיון
עם מפקד בית הסוהר.
ג. מצא המפקד כי יש מקום למינוי רשות בדיקה, יפנה בהמלצה
מתאימה לגורם המוסמך למנות רשות בדיקה כמפורט בפקני"צ
01.10.00.
ד. במקרים בהם נראה למפקד כי האירוע נשוא התלונה הינו בעל אופי
פלילי, תטופל התלונה בהתאם לאמור בפקני"צ 02.10.00.
ה. בכל מקרה אחר יחליט המפקד על הדרך המתאימה לבירור התלונה.
בירור התלונה יכול להתבצע ע"י קצין ממפקדת בית הסוהר שהמפקד
מינהו לצורך זה ובלבד שממצאי הבירור יועברו בתום הבדיקה לעיון
המפקד. עפ"י ממצאי הבירור, יקבע המפקד אם התלונה מוצדקת.
ו. המפקד ישיב לאסיר בכתב, עם אפשרות להבהרות נוספות בעל פה.
תשובת המפקד תינתן לאסיר תוך שבעה ימים מיום קבלת התלונה.

- ז. נסבה התלונה על ענין שאינו סובל דיחוי, תינתן תשובת המפקד בהקדם ולא יאוחר משלושה ימים מעת קבלתה.
- ח. מצא המפקד כי אין אפשרות לסיים את הבדיקה תוך המועד שנקבע בסעיף 3.ו' או 3.ז' לעיל, משום שהענין טעון חקירה על פי דין או על פי פקודות השירות או שהתברר שהענין טעון בדיקה נוספת, יודיע לאסיר תוך שבעה ימים מיום קבלת התלונה את הטעם שבשלו נמנע מלהשיב לתלונה במועד.
- ט. מצא המפקד כי התלונה בלתי מוצדקת וכי היה בה משום נסיון להטלת אשמת שוא על סוהר, יעביר הנושא ליועמ"ש במטרה לבחון אפשרות נקיטה בהליכי משפט נגד האסיר.
- י. מצא המפקד כי התלונה מוצדקת או מוצדקת בחלקה, יפעל מיד לתיקון הליקוי.
- יא. 1) לא קיבל אסיר תשובה לתלונתו תוך הזמן הנקוב לעיל, או שהתשובה שקיבל לא הניחה את דעתו, או שהתלונה היא על מפקד בית הסוהר שבו הוא מוחזק, רשאי האסיר להפנות תלונתו לנציב. הפנה האסיר את תלונתו לנציב, יעבירה מפקד בית הסוהר ללא דיחוי לתעודתה, ורשאי הוא לצרף לתלונה את הערותיו.
- 2) הגורם שנקבע לטיפול בתלונת אסיר המופנית לנציב הוא קצין פניות ותלונות הציבור בלשכת הנציב (להלן: קצין פניות הציבור).
- 3) קיבל קצין פניות הציבור תלונת האסיר, יבדוק את התלונה ויתן תשובה לאסיר תוך 14 יום מיום קבלתה.
- נסבה התלונה על ענין דחוף, תנתן התשובה בהקדם ולא יאוחר משישה ימים מיום קבלתה.
- 4) האמור בסעיף יא.1 ו-3 לעיל, לא יחול כשהענין נשוא התלונה טעון חקירה על פי דין או על פי הפקודות המחייבות בשירות, או כשהתברר לאחר בדיקה שהענין נשוא התלונה טעון בדיקה, חקירה או דיון נוספים.
- 5) הוראות סעיף ח' לעיל יחולו בשינויים המחוייבים גם על תלונת אסיר לנציב.

4. א. סעיף 58 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 קובע: "כל אדם רשאי להגיש תלונה למשטרה על שבוצעה עבירה". בהתאם לכך, רשאי גם אסיר להתלונן במשטרה.
- ב. הודיע אסיר כי ברצונו להגיש תלונה במשטרה, יש לפעול להזמנת חוקר משטרה. ביקש האסיר להתלונן נגד סוהר, יוזמן חוקר יאח"ס.

הגשת תלונה
במשטרה/יאח"ס

5. א. אופן הגשת תלונת אסיר והעברתה ליעדה:

הגשת תלונה למבקר
המשרד לבטחון הפנים

- (1) הגורם שנקבע לטיפול בתלונות אלה ביחידת מבקר המשרד לבט"פ הוא קצין תלונות אסירים (להלן: קת"א).
- (2) תלונת האסיר תוגש בכתב למפקד בית הסוהר באמצעות מנהל האגף או מפקד המשמרת, בציון שמו המלא של האסיר ובחתימתו. תלונת האסיר תועבר לקת"א ללא דיחוי.
- (3) התלונה יכולה להיות מוגשת במעטפה סגורה וממוענת באופן שיפורט להלן:
- א) בכל בית סוהר יהיו מעטפות לבנות המיועדות לשימושם של האסירים לצורך העברת תלונות לקת"א.
- ב) בכל בית סוהר תהיה תיבה לתוכה ניתן יהיה לשלשל את מעטפות הממוענות לקת"א. התיבה תמוקם בסמוך למשרד המפקד או בסמוך למשרד קצין האסירים. על התיבה ירשם באופן ברור "תלונות אסירים למבקר המשרד לבט"פ ולנציב תלונות הציבור" בעברית, ערבית ורוסית.
- ג) מנהל האגף יספק ללא דיחוי מעטפה לאסיר המבקש להגיש תלונה כאמור.
- ד) האסיר ימסור את המעטפה למנהל האגף. מנהל האגף ישלשל את המעטפה לתיבה המיועדת לכך ויתעד זאת ביומן שייועד לכך.
- ביקש האסיר לשלשל את המעטפה בעצמו, תינתן לו האפשרות לעשות זאת, למעט אם קיימת מניעה בטחונית לכך. ההחלטה שלא לאפשר לאסיר לשלשל המעטפה בעצמו תינתן על ידי מפקד בית הסוהר בלבד, מנימוקים שיירשמו.
- ה) בכל יום ירוקן קצין האסירים בבית הסוהר את התיבה וישלח את תוכנה לקת"א. נמצאה בתיבה מעטפה הממוענת לנמען אחר תוחזר לשולח ואם הוא אינו מצויין על גבי המעטפה, תיגרס.

ו) בכל אגף תיתלה על לוח המודעות מודעה בעברית, ערבית ורוסית ובה תצוין זכותו זו של האסיר ויפורט אופן העברת התלונה.
ז) תלונה שהוגשה בדרך המוסדרת בסעיף קטן זה, לא תיפתח.

4) ביקש אסיר להגיש תלונה טלפונית לקת"א, ינחה אותו הקת"א להעביר תלונתו בכתב, באחת הדרכים המפורטות לעיל. סבר הקת"א כי מדובר במקרה חריג המצדיק התערבות מיידית, יפנה הקת"א לקצין פניות הציבור בבקשה לבצע בירור וטיפול דחוף. סבר הקת"א כי נדרשת פגישה דחופה עם אסיר, יפנה לקבלת אישורו של מבקר המשרד לבט"פ ויודיע למפקד בית הסוהר על כוונתו לפגוש את האסיר ועל קיומו של האישור.

ב. דרכי הטיפול בתלונה:

- 1) מצא הקת"א כי התלונה מעלה חשד לביצוע עבירה פלילית ע"י סוהרים, יעבירה ללא דיחוי לחקירת יאח"ס ויודיע על כך לאסיר באמצעות מפקד בית הסוהר.
- 2) החזיר ר' יאח"ס את התלונה לטיפולו של קת"א לאחר שהחליט כי אין חשד לקיומה של עבירה פלילית, יעביר קת"א את התלונה לקצין פניות הציבור ביחד עם אישור בכתב מאת ר' יאח"ס.
- 3) מצא קת"א כי התלונה מעלה חשד לביצוע עבירה משמעתית ע"י סוהר/ים, יעבירה ללא דיחוי לקצין פניות הציבור ויודיע על כך לאסיר באמצעות מפקד בית הסוהר.
- 4) החליט קת"א לברר את התלונה, יפנה בכתב בצירוף התלונה, לקצין פניות הציבור. קצין פניות הציבור יפנה לגורמי השירות הרלבנטיים, יבקש התייחסותם ויגבש מענה בהתאם. תשובת קצין פניות הציבור תועבר לקת"א עם העתק לגורמים הרלבנטיים שהתבקשו להתייחס לתלונה.

5) מצא קצין פניות הציבור כי התלונה מוצדקת, יפנה לגורמים המתאימים לטיפול בתלונה, ויודיע על אופן הטיפול לקת"א. מצא קצין פניות הציבור בכל שלב בבירור התלונה, כי התלונה מעלה חשד לביצוע עבירה פלילית ע"י סוהר/ים, יעבירה ללא דיחוי לחקירת יאח"ס, ויודיע על כך לקת"א. מצא קצין פניות הציבור בכל שלב בבירור התלונה, כי התלונה מעלה חשד לביצוע עבירה משמעתית ע"י סוהר/ים, יעבירה ללא דיחוי לבדיקת רע"ן משמעת, ויודיע על כך לקת"א.

6) רשאי הקת"א בכל שלב בבירור התלונה, לבקש לפגוש את האסיר המתלונן או מי מהסוהרים. הפגישה תתואם עם מפקד בית הסוהר והודעה על כך תישלח ע"י הקת"א לקצין פניות הציבור.

7) אין לקת"א סמכויות חקירה ואין הוא רשאי לחקור אסירים או סוהרים.

8) סיים הקת"א לברר התלונה, ישלח התייחסותו לאסיר המתלונן, עם העתק לקצין פניות הציבור.

6. תלונת אסיר לנציב תלונות הציבור תישלח באופן המתואר בסעיף 5א' (3) לעיל.

הגשת תלונה לנציב תלונות הציבור

7. במטה הנציבות – קצין פניות הציבור במפקדות המחוזות – קצין אסירים מחוזי. בבית הסוהר – מפקד בית הסוהר.

גורם ביצוע

8. תאריכי עדכון קודמים: 9.5.06